

ระบบและกลไกการเปิดและปิดหลักสูตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนื่องจากแนวปฏิบัติที่ดีในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามองค์ประกอบที่ 2 ด้านการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยกำหนดให้มหาวิทยาลัยต้องมีระบบและกลไกในการเปิดและปิดหลักสูตร ฉะนั้นเพื่อให้การประกันคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยเป็นไปตามองค์ประกอบคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยจึงขอ กำหนดระบบและกลไกการเปิดและปิดหลักสูตร เพื่อให้เป็นขั้นตอนการดำเนินการที่ใช้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันในทุกคณะ/หน่วยงาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ระบบและกลไกการเปิดหลักสูตร การขออนุมัติเปิดหลักสูตรเพื่อเสนอให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ คณะ/หน่วยงานต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตร ให้คณะ/หน่วยงานที่จะเสนอหลักสูตรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตรขึ้น 1 ชุด ซึ่งควรประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ ในสาขาวิชานั้นๆ หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันทั้งที่มาจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

1.2 มีการศึกษา วิจัย สำรวจความต้องการของสังคม และตลาดแรงงาน ในหลักสูตร/สาขาวิชาที่จะเปิดสอน

1.3 หลักสูตรต้องผ่านการพิจารณา/ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ/หน่วยงาน

1.4 หลักสูตรที่จะเปิดดำเนินการ ได้ต้องได้รับการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย โดยหลักสูตรที่ขอบรรจุในแผนพัฒนาฯ จะต้องสอดคล้องตามหลักเกณฑ์/แนวทางที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งฝ่ายวางแผนพัฒนาและเทคโนโลยีจะวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมในการเปิดดำเนินการสอนหลักสูตร ทั้งด้านอาจารย์ ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน และปัจจัยเกี่ยวเนื่องอื่นๆ หากเป็นหลักสูตรที่ไม่มีอยู่ในแผนฯ คณะ/หน่วยงานต้องดำเนินการขออนุมัติปรับเข้าแผนฯ ก่อน

1.5 หลักสูตรที่เปิดสอน ต้องมีโครงสร้างและมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด รวมทั้งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 หลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

1.6 ในกรณีที่หลักสูตรได้รับการบรรจุไว้ในแผนฯ แล้ว แต่มีความจำเป็นต้องขอปรับเปลี่ยนด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น การเปลี่ยนชื่อหลักสูตรหรือสาขาวิชา การขอยุบรวมหลักสูตร การเปลี่ยนรูปแบบการบริหารโครงการจากโครงการปกติเป็นโครงการพิเศษ หรือในทางกลับกัน การขอเลื่อนปีดำเนินการ การขอปรับจำนวนนักศึกษา หรือการขอยกเลิกหลักสูตร คณะ/หน่วยงาน จะต้องเสนอเรื่องขออนุมัติปรับแผนก่อน จึงจะสามารถดำเนินการเสนอหลักสูตรตามที่ต้องการปรับเปลี่ยนใหม่นั้นได้ โดยทำหนังสือขออนุมัติไปยังรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนพัฒนาและเทคโนโลยี เพื่อพิจารณาดำเนินการเสนอขออนุมัติตามขั้นตอนต่อไป

1.7 หลักสูตร/สาขาวิชาที่จะเปิดสอนจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับหลักสูตรในสถาบันเดียวกัน หากมีความจำเป็นต้องเปิดหลักสูตรซ้ำซ้อนกันระหว่างคณะ/สถาบันจะต้องมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษ เช่น สังคมและตลาดแรงงานต้องการบัณฑิตสาขาวิชานั้นๆ เป็นพิเศษ การมีลักษณะสหวิทยาการที่แตกต่างจากหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้ว

1.8 หลักสูตรที่จะเปิดสอนต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยก่อนการเปิดสอน

1.9 หลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยแล้วให้แจ้ง ส.ก.อ.ทราบภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันที่หลักสูตรได้รับความเห็นชอบ

2. ระบบและกลไกการปิดหลักสูตร

2.1 หลักเกณฑ์การขอปิดหลักสูตร

2.1.1 หลักสูตรที่ไม่เปิดรับนักศึกษาติดต่อกัน 3 ปีการศึกษา

2.1.2 จำนวนนักศึกษาขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาต่ำกว่าแผนการรับนักศึกษาร้อยละ 50 เป็นระยะเวลาติดต่อกัน 3 ปีการศึกษา

2.1.3 หลักสูตร/สาขาวิชาที่มีความประสงค์จะพัฒนาหลักสูตรใหม่ในสาขาวิชาที่ใกล้เคียงกับสาขาวิชาเดิม จะต้องดำเนินการปิดหลักสูตรเดิม

2.1.4 หลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เช่น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตรไม่ครบ

2.1.5 หลักสูตรที่มีปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตร

2.2 แนวปฏิบัติในการเสนอขอความเห็นชอบการปิดหลักสูตร

2.2.1 กองบริการการศึกษา ฝ่ายวิชาการ ดำรงหลักสูตรของคณะ/หน่วยงานต่างๆ เมื่อพบหลักสูตรที่มีลักษณะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ 2.1 ให้รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการทำบันทึกแจ้งเดือนคณะบดีคณะเจ้าของหลักสูตร เพื่อให้คณะพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

2.2.2 หากคณะไม่ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ให้กองบริการการศึกษา ฝ่ายวิชาการ ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปิดหลักสูตรฯ ประกอบด้วย รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนพัฒนาและเทคโนโลยี รองอธิการบดีฝ่ายการคลัง คณบดีเจ้าของหลักสูตร หัวหน้าภาควิชา/สาขาวิชาหรือผู้อำนวยการโครงการ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา ผู้อำนวยการกองแผนงาน เป็นกรรมการ โดยมีหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรและบริหารการศึกษา กองบริการการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ นักวิชาการศึกษาของงานพัฒนาหลักสูตรและบริหารการศึกษา กองบริการการศึกษาเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2.2.3 ให้คณะกรรมการตามข้อ 2.2.2 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อ 2.1 และรายงานผลการพิจารณาปิดหลักสูตรในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) ความต้องการของสังคม ความต้องการด้านตลาดแรงงานของประเทศในช่วงระยะเวลา 5 ปี ข้างหน้า

(2) ผลของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรในระยะ 3 ปี การศึกษาที่ผ่านมา

(3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอน

(4) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควร

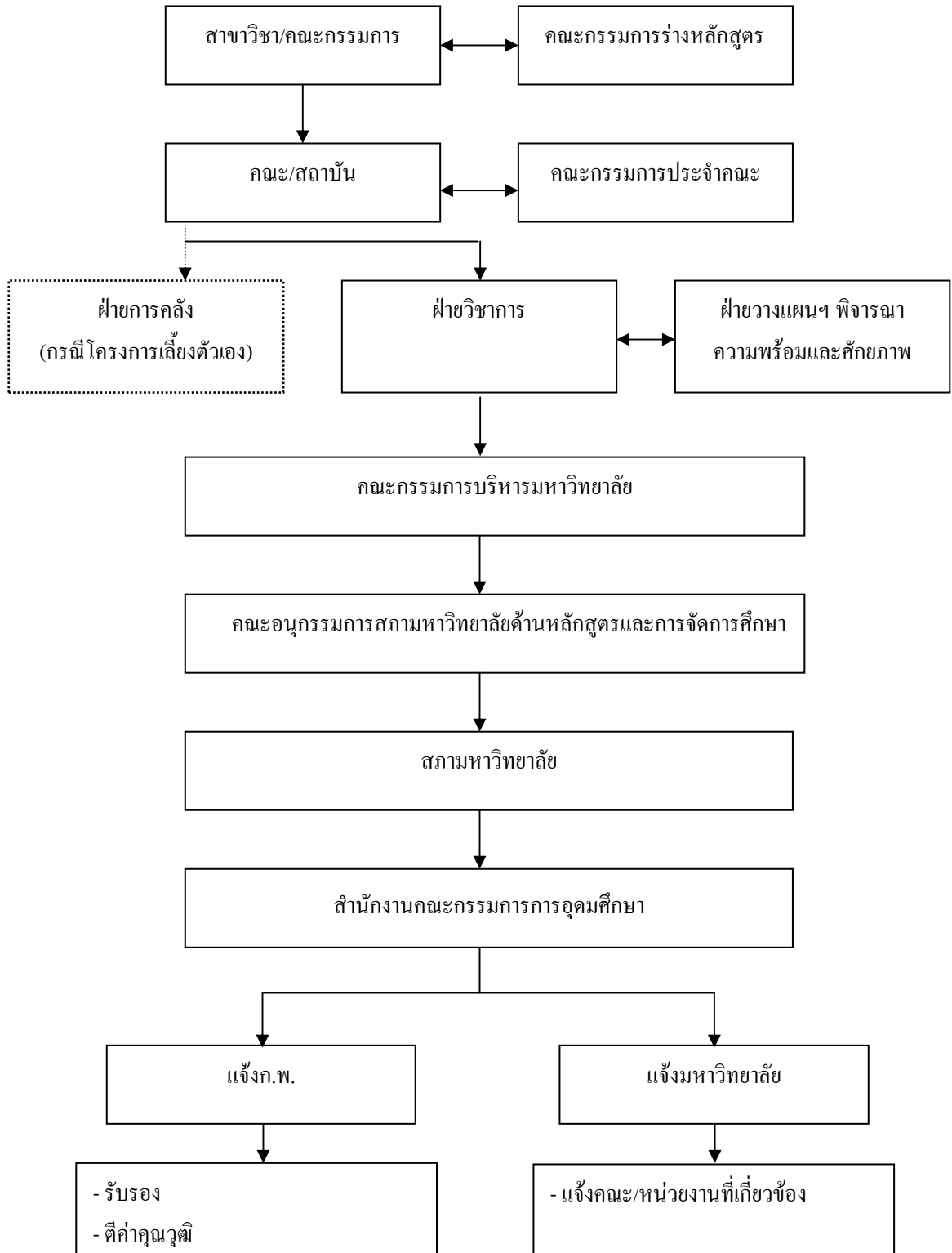
2.2.4 ฝ่ายวิชาการเสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัย พิจารณาอนุมัติการปิดหลักสูตร

2.2.5 แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อรับทราบการให้ความเห็นชอบปิดหลักสูตรภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ/อนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย และบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลหลักสูตรต่อไป

2.2.6 เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบการปิดหลักสูตรแล้วจะแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ทราบต่อไป

3. ผลบังคับใช้ ขอให้ทุกคณะ/หน่วยงานถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางดังกล่าวตั้งตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป

ขั้นตอนการพิจารณาการเปิดหลักสูตร

รายละเอียดประกอบแผนภูมิการขอเปิดหลักสูตร

1. ระดับคณะ

1.1 สาขาวิชา/หน่วยงาน (คณะกรรมการ) ที่รับผิดชอบเสนอโครงการ/ หลักสูตรต่อคณะต้นสังกัด

1.2 คณะ/หน่วยงานพิจารณาโครงการ/ หลักสูตร โดยผ่านคณะกรรมการประจำคณะ/หน่วยงาน เมื่อคณะกรรมการประจำคณะ/หน่วยงาน พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว เสนอเรื่องต่ออธิการบดี ผ่านรองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ

2. ระดับมหาวิทยาลัย

2.1 กองบริการการศึกษา ฝ่ายวิชาการ เสนอเรื่องให้ฝ่ายวางแผนพัฒนาและเทคโนโลยีพิจารณาในด้านความพร้อมต่างๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ กรณีโครงการ/หลักสูตรที่บริหารโครงการแบบโครงการเลี้ยงตัวเอง คณะ/หน่วยงานจะต้องจัดทำแผนการเงินเสนอต่อคณะกรรมการโครงการบริการสังคมของมหาวิทยาลัย และคณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านการคลังและทรัพย์สิน เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ด้านการเงินด้วย

2.2 กองบริการการศึกษา ฝ่ายวิชาการ พิจารณาก่อนกรองแล้วเสนออธิการบดี เพื่อนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย คณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา และสภามหาวิทยาลัย

2.3 ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย พิจารณาโครงการ/ หลักสูตร

- หากมีการแก้ไขฝ่ายบริหารทำพระจันทร์ (งานประชุม) จะแจ้งฝ่ายวิชาการ/ คณะเจ้าของหลักสูตร เพื่อดำเนินการ
- เมื่อการพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายวิชาการเสนอเรื่องต่อคณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัย ด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา
- งานพัฒนาหลักสูตรและบริหารการศึกษา กองบริการการศึกษา สรุปรวบรวมเรื่องแล้วเสนอประธานคณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา (รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ) เพื่อนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรฯ

2.4 ที่ประชุมคณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา พิจารณาโครงการ/ หลักสูตร

- หากมีการแก้ไขฝ่ายวิชาการจะแจ้งผู้เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ
- เมื่อการพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายวิชาการนำโครงการ/หลักสูตร เสนอที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ (เสนอในคราวเดียวกันกับการพิจารณาอนุมัติแผนการเงิน หากเป็นโครงการเลี้ยงตนเอง)

2.5 ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตร

- เลขานุการสภามหาวิทยาลัย (งานประชุม) แจ้งผลการพิจารณาให้คณะเจ้าของหลักสูตร และฝ่ายวิชาการ ทราบ
- ฝ่ายวิชาการ ส่งเอกสารหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้ความเห็นชอบแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณารับทราบ

2.6 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับทราบและส่งให้ ก.พ. รับรองคุณวุฒิ หากมีประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะทักท้วงและให้ทบทวน

สรุปขั้นตอนการเสนอขอความเห็นชอบปิดหลักสูตร

